

Ria Repkes: 'Help, ik stik!' Een gevecht tegen ademnood werd een gevecht tegen kanker. Uitgeverij Boekscout, Soest 2014. ISBN 9787402209006 (Kanker/ Non Hodgkin/ lymfeklierkanker/Hoofd en halsgebied kanker/ED/1) zie ook: www.boekscout.nl

Soort boek/ziekte/stijl:

Autobiografisch verhaal van Ria Repkes over de periode vanaf medio 2005 waarin bij haar lymfeklierkanker, een agressief groeiende tumor in de holtes van haar neus, keel en oren werd geconstateerd tot ruim een jaar later.

Ze beschrijft hoe haar leven en dat van haar man daardoor verandert, hoe onder andere het bedrijf een tijd stil komt te liggen en hoe zij daarmee getobd en geworsteld hebben.

Ze licht toe welke behandelingen ze krijgt, hoe zij zelf, haar man, haar kinderen en vrienden daarmee omgaan. Zij kon bijvoorbeeld een periode lang alleen maar schriftelijk communiceren. Zij bespreekt ook hoe zij door hulpverleners en omgeving bejegend werd en hoe ze haar leven weer op de rails krijgt. Boek van 140 pagina's.

Over de schrijfster:

Ria Repkes (1955) is getrouwd met Jan Robben, een schipper met wie zij samen een binnenscheepvaartbedrijf runt. Ria en Jan hebben een zoon en een dochter en zijn oma en opa.

www.boekscout.nl : 'Ik ben opgegroeid op een boerderij in een dorp aan een rivier. Na een fijne jeugd trouwde ik op jonge leeftijd met een schipper. Samen runden we veertig jaar een binnenvaartbedrijf. Ik kreeg twee kinderen en ben inmiddels oma. Naast mijn werk als schippersvrouw deed ik veel secretariaatswerk in de beroepsgroep, met name voor het schippersinternaat en vakbonden. Mijn schrijfervaring bestaat vooral uit bijdragen aan informatie- en vakbladen. Dit is mijn eerste boek.'

Korte bespreking:

Wanneer Ria Repkes bijna vijftig is heeft ze last van klachten als oorpijn en verkoudheid die werden behandeld met antibiotica en neusdruppels. Maar de klachten worden steeds erger en niet meteen serieus genomen. Ria kan na verloop van tijd alleen nog maar rechtop zittend slapen, hoort weinig, en is bang te stikken, zo dichtgeslibd zit haar keel. Pas na veel getob en artsen die aan andere oorzaken denken wordt bij een weefselonderzoek stoffen van Non Hodgkin gevonden.

Ria Repkes beschrijft hoe daarna haar leven verandert. De prognose is goed, maar ze moet zware chemobehandelingen ondergaan. Ze licht onder andere toe hoe haar man en zij samen worstelen, hoe ze een tracheotomie krijgt met een canule en een tijdlang niet kan praten, met pen en papier moet communiceren, hoe de chemokuren op haar inwerken. Ze vertelt hoe het voor haar was om kaal te worden en hoe ze omging met het dragen van een pruik, beschrijft wat haar steun gaf en waar ze last van had. Hun bedrijf, dat net moeilijke tijden had doorstaan, komt stil te liggen. Haar man moet het zonder haar hulp stellen, hij leunde altijd meer op haar dan zij op hem en heeft er nu moeite mee dat zij minder kan. Ze beschrijft hoe zij en haar man er, na consultatie van een psychologe, samen uitkomen.

Familie helpt haar er vaak doorheen, maar sommige vrienden reageren vervelend.

Wat viel op:

- Hoe lang het heeft geduurd voordat de klachten van Ria Repkes serieus werden genomen.
- Dat mensen met kanker nog steeds met veel vooroordelen te maken krijgen en dat velen denken te weten wat goed voor iemand is.
- Dat zieke persoonlijke relaties en werk onder druk kunnen zetten en hoe goed het is dat ze daar samen uit zijn gekomen met even steun van een psychologe.

Citaten:

Pag.22: 'Uit mijn dossier: "*Mevrouw is nerveus en onrustig, is bang om te gaan slapen. Ze wil geen slaapmedicatie. Mevrouw piekert over haar situatie.*"

Ja, vind je het gek! Ik vecht hier voor mijn leven en er is niemand die luistert! Ik heb gesmeekt om een tracheotomie.'

Pag.28: 'Mijn hersenen krijgen al die tijd te weinig zuurstof. Het hallucineren neemt daardoor ernstige vormen aan.'

Pag.67: 'De communicatie tussen mijn man en mij laat te wensen over. (...) Wanneer ik tussen twee kuren in mijn diepste dal ben is mijn man ook in slechte doen. Hij kan en wil dat eigenlijk niet meemaken.'

Pag.73: 'Op een gegeven moment komt er een kennis op de koffie die mij even gaat vertellen dat ik zo de mensen van me wegjaag. (...) Hij vindt dat ik niet voor hem kan bepalen wanneer hij op bezoek mag komen. Huilend ben ik weggelopen.

Mijn man zegt tegen hem dat ik geen griepje heb of een gebroken been, maar iets heel anders. "haar immuunsysteem staat op nul," zegt hij. "En daarom mag ze geen risico lopen. Dat is de reden dat er tevoren eerst gebeld moet worden." Mijn man komt nu ook in de verdediging, maar dat moet toch niet nodig zijn?'

Pag.85: 'Ik heb er ontzettend veel moeite mee dat ik na iedere kuur zoveel aankom.'

Pag.128: 'Niemand heeft me van tevoren verteld dat ik door de chemokuur zo afgetakeld zou zijn. Wel dat je moet rekenen op een half jaar herstel. Maar dat klopt niet. Ik ben nu ruim vier maanden verder na de laatste chemo en ik zie erg weinig verbetering.'

Pag.139: 'Er waren het afgelopen jaar moeilijke periodes tussen mijn man en mij. Daar zijn we aardig uitgekomen.'

De auteur zelf over thema's/boodschappen in het boek:

Een ontzettend belangrijk thema is erkenning. Ik ben vaak gevraagd en gezocht om erkenning bij de mensen om je heen. Erkenning in de zin van onbegrip, geen respect, niet luisteren:

- Je vraagt begrip van mensen in een situatie die erg moeilijk is en dat krijg je soms niet.
- Je vraagt aan mensen om jouw keuzes te respecteren, wat ze dus vaak niet hebben gedaan.
- Je vraagt mensen jou serieus te nemen, dat gebeurde helaas niet.

Jezelf moeten verontschuldigen voor de keuzes die je moet maken, omdat je zo zwaar ziek bent, betekent toch echt geen erkenning krijgen.

Voorbeelden uit mijn boek:

- *Mijn man zegt tegen hem dat ik geen griepje heb of een gebroken been, maar iets heel anders. "Haar immuunsysteem staat op nul," zegt hij. "En daarom mag ze geen risico's lopen. Dat is de reden dat er tevoren eerst gebeld moet worden."*
- *M'n vriendin zegt dat het haar niet uitmaakt hoe ik erbij zit. Waarop ik antwoord dat het mij wel wat uitmaakt! Ze wil direct opstaan en weglopen. Ik vraag verbaasd waarom ze weg wil; of ze nu kwaad is.*

Ik heb dit boek geschreven juist om mijn medemens wel de erkenning te geven die ik zo gezocht heb.

Boosheid is er ook op vele momenten:

- *"En?", vraag ik. "Is het weer 75 procent?" "Nee, dit is 100 procent", zegt ze. "Maar dat mag ik waarschijnlijk helemaal niet hebben!", roep ik. "Dan zullen we dat nog maar even na gaan vragen.", is haar reactie. Even later komt ze terug: "De professor is er niet!" "Hoezo, is er niet?" vraag ik. "Hij is op vakantie", zegt ze. "Maar ik heb een andere arts geregeld die even komt." Op vakantie? En dat wist hij vorige week nog niet?*
- *"Dan zeg ik in mezelf: "Stomme trut". Ik had echt wel wat anders aan mijn hoofd. Kort daarna komt mijn zus van een verdieping lager om te vragen wat er aan de hand is. Zo, die tamtam gaat snel! De verpleegster heeft dus nog net gehoord wat ik zei."*
- *"Ik ben me toch kwaad geworden! Heb ik daar ook al niets meer over te zeggen? In deze situatie trek ik het gewoon niet en moet ik gewoon af en toe nog even roken. Tegen mijn man heb ik gezegd dat hij mijn maatje niet meer is.."*

Een ander thema is toch humor. Humor is soms ver te zoeken en toch probeerde ik te genieten van de mooie momenten. Omdat mijn glas eigenlijk altijd halfvol is, heb je zeker humor nodig om te overleven. Al is het spaarzaam. Soms is het cynische humor, en soms humor van de ander, die dan weer verdriet doet.

Voorbeelden:

- *"Ik schijn een psychiater nodig te hebben, in plaats van een tracheotomie. Ik weet dat de tumor letterlijk tussen m'n oren zit en niet figuurlijk."*
- *"s'Nachts heb ik een keer een infuus uit mijn arm gehaald. Om de een of andere reden moest ik dat doen, in mijn droom. De verpleging vroeg later of ik daar ervaring mee had. Het was zo netjes gedaan; zonder bloedbad en zo. Tja, ik wilde vroeger altijd al verpleegster worden!"*

- *“Als de arts er is, ook een man, wordt een slangetje met een camera ingebracht om te kijken hoe het met mijn blaas gesteld is. Er wordt water ingepompt om te kijken of de spieren nog sterk genoeg zijn om dat vast te houden. Dan denken die mannen grapjes te moeten maken om mij me niet zo rot te laten voelen. Zo van: “Als je de vissen voor je ogen ziet zwemmen, moet je even roepen.” Of: “Als je het hoort klotsen, zeg het dan”.*